

חקיקה שאוזכרה:

[חוק המפלגות, תשנ"ב-1992](#): סע' [22ט](#), [28](#), [ד28](#), [128](#), [ח28](#), [ט28](#), [י28](#), [כא.ב.28](#), [כא.א.1.28](#), [כא.א.2.28](#), [כא.א.3.28](#), [כא.א.ג.28](#), [כא.א.ד.28](#)

[חוק העונשין, תשל"ז-1977](#): סע' [31](#), [32](#), [239](#), [423](#), [424](#) (2)

בתי המשפט

פ 004837/05

בית משפט השלום תל אביב-יפו

בפני: **כב' הנשיאה ע. בקנשטיין, שופטת** תאריך:

המאשימה

מדינת ישראל

בעניין:

נ ג ד

הנאשמים

1. עמרי שרון

2. גבריאל מנור

נוכחים: **ב"כ התביעה: עו"ד הורביץ, עו"ד נוראל ועו"ד צחי הבדל.**

הנאשם 1 ובא כוחו עו"ד נויט נגב.

הנאשם 2 ובא כוחו עו"ד איתי רימון.

לפסק-דין במחוזי (2007-06-25): [עפ 70569/06](#) עמרי בן אריאל שרון נ' מדינת ישראל שופטים: ז' המר, ז' כספי, י' שיצר עו"ד: דן שינמן, נויט נגב, נאוה הורביץ, ארז נוריאלי

גזר-דין לנאשמים 1 ו-2

הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בכל העובדות ובעבירות שיוחסו להם בכתב האישום המתוקן 2.

הנאשם 1 הורשע על פי הודאתו בעבירות דלקמן:

א. עבירות על פי [חוק המפלגות](#) התשנ"ב – 1992

קבלת תרומה אסורה – עבירות על [סעיפים 28 כ"ו \(א\) \(1\) + 28 ד.](#)

קבלת סכומים מעל למותר – עבירות על [סעיפים 28 כ"ו \(א\) \(1\) + 28 ח. ט.](#)

הוצאת סכומים מעל למותר – עבירות על [סעיפים 28 כ"ו \(א\) \(2\) + 28 ח. ט.](#)

[ט.](#)

אי ניהול מערכת חשבונות כנדרש – עבירות על [סעיף 28 כ"ו \(ג\) + 28 יט.](#)

מסירת דו"ח של מועמד עבירה על [סעיף 28 כ"ו \(ד\) + 28 כ"א \(ב\).](#)

- ב. עבירות על פי [חוק העונשין](#) התשל"ז – 1977
 רישום כוזב במסמכי תאגיד – עבירות על [סעיף 423](#).
 שבועת שקר עבירה על [סעיף 239](#).
 עבירות מנהלים בתאגיד – עבירות על [סעיף 424 \(2\)](#).
 הנאשם 2 הורשע אף הוא על פי הודאתו בעבירות דלקמן:
 א. עבירות על פי [חוק המפלגות](#) התשנ"ב – 1992
 מתן תרומה אסורה-עבירות על [סעיפים 28 כ"ו \(א\) \(3\) + 28 ד. 28 ו.](#)
 סיוע להוצאת סכומים מעל המותר – עבירות על [סעיפים 28 כ"ו \(א\) \(2\) + 22 ט.](#) יחד עם [סעיף 31 לחוק העונשין](#) התשל"ז – 1977.
- ב. עבירות על פי [חוק העונשין](#) התשל"ז – 1977
 עבירות מנהלים בתאגיד - עבירות על [סעיף 424 \(2\)](#).

העבירות נעברו על ידי הנאשמים במהלך תקופה שתחילתה ביולי 1999 ונמשכו עד לפברואר 2000.

1. נאשם 1 הוא בנו של אריאל שרון.
 בהיות אריאל שרון מועמד לתפקיד ראש הליכוד, הסמיך את בנו, הנאשם 1, לרכז ולנהל עבורו ומטעמו את מערכת הבחירות הפנימיות בליכוד לתפקיד יו"ר הליכוד (להלן: הפריימריס), שנערכו ביום 2.9.99.
 ההתמודדות היתה בין שלושה מועמדים – אהוד אולמרט, מאיר שטרית ואריאל שרון.
 על פי [חוק המפלגות](#) התשנ"ב - 1992 (להלן: חוק המפלגות), קיימות הגבלות על מימון הפריימריס, שתחילתן 9 חודשים לפני יום הבחירות (להלן: תקופת הבחירות).
 תקופת הבחירות שנקבעה על ידי מרכז הליכוד לקראת פריימריס 1999, על פי [סעיף 28 לחוק המפלגות](#), היתה מיום 29.6.99 עד ליום 2.9.99 – יום הבחירות.
 בהתאם [לחוק המפלגות](#) אמור היה להפתח חשבון רשמי לצורך הפריימריס על ידי המועמד, אשר בו ירוכזו כל ההכנסות מתרומות שנתקבלו למימון הקמפיין ומתוכו היו רשאים מורשי החתימה לשלם הוצאות הקמפיין.

חשבון כזה אכן נפתח סמוך לאחר 23.6.99 על ידי ד"ר צבי ליבר על שם "אריאל שרון בחירות מקדימות ליום הליכוד 1999" (להלן: החשבון הרשמי) כאשר נאשם 1 וליבר היו מורשי החתימה.

ביום 23.6.99 מסר אריאל שרון שיק אישי בחתימתו על סך 50,000 ₪ לצורך פתיחת אותו חשבון רשמי.

החשבון הרשמי אמור היה לרכז את כל ההכנסות מתרומות שנתקבלו למימון כל הפעילות למען קמפיין שרון ובאמצעות חשבון זה וחשבון זה בלבד רשאים היו מורשי החתימה לשלם את כל ההוצאות עבור קמפיין שרון. על פי [חוק המפלגות](#), סכום התרומות המקסימלי שמותר היה למועמד לקבל בתקופת הבחירות היה 826,726.50 ₪ וסכום ההוצאות המקסימלי המותר לתקופת הבחירות אף הוא 826,726.50 ₪.

במסגרת החשבון הרשמי הוכנו דו"חות מוקדמים עליהם חתם ואותם אישר אריאל שרון בתצהיר.

ביום 3.11.99 הוכן על ידי אורי צוקר, יועץ המס, הדו"ח המסכם על פי נתוני החשבון הרשמי, לפיו סכום התרומות שקיבל קמפיין שרון עמד על 139,776 ₪ וסך ההוצאות עמד על 972,396 ₪.

על דו"ח זה חתם אריאל שרון ואף אותו אישר בתצהיר. אלה היו הדוחות שהועברו למטה הרשמי של שרון ובאמצעותו למוסד לביקורת של הליכוד.

החשבון הרשמי היה האפיק הגלוי של התרומות וההוצאות. אלא, שבמקביל ניהל הנאשם 1 מערכת סמויה לתרומות שהתקבלו והוצאות שהוצאו הלכה למעשה לצורך הפריימריס של אריאל שרון.

האפיק הסמוי הוקם ונוהל באמצעות חברת קש שהוקמה לצורך כך – אננקס מחקרים בע"מ (להלן: אננקס), כמנהלה הכללי כיהן חברו הטוב של הנאשם 1 הוא הנאשם 2.

אננקס הוקמה אך ורק לצורך התרומות וההוצאות לפריימריס של אריאל שרון אביו של הנאשם 1.

ביום 4.3.99 רשם עורך דין דב וייסגלס את חברת אננקס כתאגיד ישראלי ובאוגוסט 99 מונה נאשם 2 כמנכ"ל אננקס וכתובת משרדה הרשום היה מענו הפרטי של הנאשם 2.

בין מטרותיה של חברת אננקס ככל שפורטו בתזכיר ההתאגדות לא נאמר דבר וחצי דבר באשר לעיסוק בתרומות ובהוצאות של הבחירות המקדימות למועמד אריאל שרון.

מה שכן נקבע בין שאר מטרותיה בתזכיר –

”... לעסוק בהנחלה וקידום של עקרונות דמוקרטיים בחיים הציבוריים, המפלגתיים וההתיישבותיים בישראל. ליזום פעולות חינוך לערכי דמוקרטיה ותרבות שלטון לבני נוער ובוגרים... לעודד גורמי חוץ להשקעות...”.

ביוני 1999 היו בעלי המניות בחברת אננקס כולם תושבי חוץ ואזרחי ארה"ב.

נפתח חשבון לחברה. בעל זכות החתימה היחיד בחשבון היה הנאשם 2 וחתימתו בצרוף חותמת החברה חייבו את אננקס.

הנאשם 2 הזמין חותמת רישמית ופנקסי שיקים על שם אננקס. עם קבלת פנקסי השיקים חתם על החלק והעבירם, לפי בקשת הנאשם 1 בצרוף חותמת החברה בידיעה שנאשם 1 יעשה בהם שימוש לקמפיין שרון בניגוד לדין.

עיקר התרומות שהגיעו לאננקס היו בין השאר משלושה תאגידי הרשומים בחו"ל ומתאגיד אחד הרשום בארץ. הכספים שנתרמו על ידי תאגידי אלה יש והועברו לאננקס ובאמצעות מנכ"ל אננקס, הנאשם 2, לנאשם 1, כתרומה לקמפיין שרון ויש והועברו ישירות לנאשם 1 לצורכי הקמפיין קרי, תשלום לספקים ו/או נותני שרותים. הכספים שהגיעו מהתאגידי בחו"ל בדולרים יש והומרו לשקלים על ידי הנאשם 2 ויש ונמסרו בשיקים דולריים לאותם ספקים ו/או נותני שרותים לקמפיין. שלושה התאגידי הרשומים בחו"ל – הינם תאגידי הרשומים בארה"ב כלדקמן:

THE COLLEGE FOR NATIONAL STUDIES INC.

(להלן: ה-"COLLEGE")

THE AMERICAN ISRAEL RESEARCH FREINDSHIP
FOUNDATION INC.

(להלן: ה-"FOUNDATION")

CENTER FOR NATIONAL STUDIES AND INTERNATIONAL

RELATIONSHIP.

(להלן: "CENTER")

ה- COLLEGE הוקמה על ידי יורם אורן אזרח ישראלי החי בארה"ב, נרשמה ב- 21.12.95 בקליפורניה כעמותה ללא מטרת רווח. חשב ה- COLLEGE היה וולף.

ה- FOUNDATION הוקמה ב-30.6.98 לבקשת אריאל שרון על ידי אריה גנגר, כחברה ללא מטרת רווח ונרשמה במדינת ניו-יורק. נשיא החברה היה פורסטר.

ה- CENTER הוקם ונרשם ב-19.1.99 במדינת קליפורניה כעמותה ללא מטרת רווח. מנכ"ל העמותה היה פורסטר מזכיר העמותה היה וולף.

בעלי זכות החתימה בשלושה התאגידים דלעיל, הרשומים כאמור בארה"ב, בווריאציות שונות הם וולף ו/או פורסטר. וראה איזה פלא וולף ופורסטר, כפי שכבר צוין לעיל תושבי חוץ, היו רשומים גם כבעלי המניות של חברת אננקס ומשלושה תאגידים אלה נתקבלו כספים לחשבונה של אננקס בסכום כולל של 1,484,950 דולר בידיעת נאשמים 1 ו-2 וכספים אלה אף הוצאו לקמפיין אריאל שרון בפריימריס.

במהלך 1999 העבירה ה- COLLEGE 300,000 דולר באמצעותם שולמו כספים עבור ספקים ונותני שרותים לקמפיין שרון.

בתקופה שבין ספטמבר 1999 עד פברואר 2000 העבירה ה- COLLEGE 520,000 דולר בשיקים מחשבונה ובהעברות בנקאיות לאננקס בידיעת הנאשם 1 ו-2.

בתקופה שבין אוגוסט 1999 לאוקטובר 1999 העבירה ה- FOUNDATION סך 814,950 דולר לאננקס. קדמה להעברה פניית נאשם 2 ל- FOUNDATION להעברת תרומה לאננקס לצורך פעילותה לטובת עידוד השקעות בכלכלה הישראלית.

בתקופה שבין אוגוסט 1999 לדצמבר 1999 העביר ה- CENTER לאננקס סך 150,000 דולר בשיקים והעברות בנקאיות הכל בידיעת הנאשם 1 ו-2. הכספים שהתקבלו מהתאגידים הנ"ל מחו"ל הופקדו בחשבון הסמוי – חשבון אננקס, ובהם הכספים מה- COLLEGE ששימשו לתשלום לספקים ונותני שרותים לקמפיין שרון.

כך קרה גם עם כספים שהועברו מתאגיד הרשום בישראל – המכון לביטחון ושלום (להלן: "המכון" שהוקם ב-1990 ולא היה פעיל מ-1996 עד 1999. המכון נעור לחיים

ב-22.7.99 במועד זה קיבל הנאשם 1 שיק על סך 47,876.40 ₪ מהמכון והשתמש בו למימון פעילותו של נותן שרותים לקמפיין.

כאמור, כל הכספים והשיקים שנתקבלו על ידי נאשם 1 ו-2 מהתאגידים דלעיל, הופקדו על ידי נאשם 2 בחשבון אננקס ולא הועברו לחשבון הרשמי.

הנאשם 1 לא דיווח על קבלת הכספים למטה הרשמי ו/או למוסד לביקורת ו/או בכל דרך אחרת הנדרשת על פי דין, וממילא גם לא דיווח על קבלת הכספים מהגופים דלעיל והוצאתם לספקים ונותני השירותים לקמפיין שרון.

בעזרת הנאשם 2 באמצעותו וסיועו שילם הנאשם 1 הן בשיקים של חברת אננקס הן בשיקים של ה-COLLEGE ובשיק של המכון לאותם ספקים ונותני שרותים לקמפיין שרון.

היו מקרים בהם הורה הנאשם 2 לבנק להמיר הכספים מחו"ל למטבע ישראל, הנחה להפקידם בפיקדונות קצרי מועד והחזיק במסמכים שריכזו התרומות והכספים שנתקבלו מהתאגידים בחו"ל לקמפיין שרון כמו גם ההוצאות שהוצאו לקמפיין.

נאשם 1 עשה את שעשה וביצע את כל הפעולות דלעיל מתוך כוונה להסתיר את מעשיו בקשר למימון הקמפיין של אביו ובמטרה להציגם כאילו הועברו הכספים הנ"ל לצורך מימוש מטרותיה של חברת אננקס ללא קשר לקמפיין שרון, כאשר הנאשם 2 מסייע לו במעשיו.

הספקים ונותני השרותים לקמפיין אשר קיבלו שיקים מאננקס או מה-COLLEGE והמכון נתבקשו על ידי נאשם 1 לפרט בחשבונות שמסרו לידיו, כנגד הכספים שקיבלו, שרותים אשר לא ניתנו על ידם הלכה למעשה. זאת על מנת שהחשבונות לא תשקפנה שרותים אשר יהיה בהם, על פניו, זיקה לקמפיין שרון.

בדרך זו הועברו תשלומים לדוד ספקטור בעל חברת "ספקיוריטי" לדורון שמואלי שהיה שותף בחברת "ניו-אינטרנשיונל קונספט", לעופר שליכטר בעל חברת יעוד בע"מ, לאבי פרחי בעל חברת "מומנטום הפקות בע"מ", למשה גולדברג בעל חברת "121 תקשורת ישירה בע"מ" וקלמן גייר העוסק במחקר, יעוץ ועריכת סקרים.

אשר לדוד ספקטור – ביום 2.7.99 שכר הנאשם 1 את שרותיו בשל חשד להאזנות סתר בדירתו מטעם אולמרט.

תנאי שכרו של ספקטור סוכמו עם נאשם 1 וביום 22.7.99 הועברו לספקטור 47,876.40 ₪ עבור חלק משרותיו בשיק של המכון לאחר שנאשם 1 הגיע למשרדו של מנהל החשבונות של המכון יצחק אביר, וביקש כי ימסור לידו שיק המכון עבור "ספקיוריטי". הנאשם 1 נפגש עוד באותו יום עם ספקטור, מסר לידו את השיק של המכון וככל שתואם עם הנאשם 1 מסר ספקטור לידו חשבונית של "ספקיוריטי" אשר בה נרשם כי התשלום הוא עבור "יעוץ ביטחוני" למרות שהשרותים שפורטו לעיל ניתנו לקמפיין שרון.

תשלום נוסף שניתן לספקטור היה ביום 10.8.99 על סך 97,578 ₪ על ידי הנאשם 1. במעמד זה הוציא נאשם 1 מתיקו פנקס שיקים ובו שיקים חתומים של אננקס שנמסרו לו על-ידי נאשם 2.

ספקטור הטביע את חותמת "ספקיוריטי" כמוטב בשיק, שניתן לו כחלק מתשלום עבור שרותים שניתן לקמפיין שרון. השיק היה חתום בחתימת נאשם 2 והנאשם 1 הוסיף חותמת אננקס שהיתה ברשותו ומשנמסר השיק לספקטור מסר לידו של נאשם 1 חשבונית אשר בה שוב נרשם על פי התאום עם נאשם 1 כי התשלום הוא עבור "יעוץ ביטחוני" למרות שהשרותים שפורטו לעיל ניתנו לקמפיין שרון.

החשבונית שנמסרה לנאשם 1 הועברה על ידו לנאשם 2. תשלום זה לספקטור בוצע מכספי ה-CENTER שהועברו ביום 6.8.99 על סך 90,000 דולר ולפי הוראת הנאשם 2 לבנק הומר התשלום למטבע ישראלי.

ואם לא די בזה העביר הנאשם לספקטור סמוך ל-28.7.99 שיק על סך 40,000 דולר משוך מחשבון ה-COLLEGE שוב מטביע ספקטור לפי בקשת הנאשם חותמת "ספקיוריטי" כמוטב, שוב מקבל לידו שיק מידי הנאשם 1 והפעם שיק של ה-COLLEGE בכסף זר. תשלום שלא התקבל ולא הוצא מהחשבון הרשמי ולא דווח עליו על פי דין.

וכך קיבל נאשם 1 למימון קמפיין שרון תרומות באמצעות נאשם 2 מחברת אננקס על סך 573,983.94 ₪ ותרומות מתאגידים בארץ ובחו"ל בסכומים נוספים של 47,876.40 ₪ ו-40,000 ₪. כספים שהוצאו על ידו וניתנו

לספקטור, שלא באמצעות שיקים מהחשבון הרשמי כנגד חשבוניות שלא שיקפו את מהות העיסקה.

באותה שיטה על פי הנחיית הנאשם 1 שולמו 46,800 ₪ לדורון שמואלי, שותף בחברת "ניו-אינטרנשיונל קונספקט" אשר שרותיו נשכרו לפי בקשת אריאל שרון לנהל עבורו את יום הבחירות. הכספים שולמו על ידי נאשם 1 באמצעות נאשם 2 בשני שיקים משוכים על אנקס ל"ניו-אינטרנשיונל קונספקט" כנגד שתי חשבוניות

לחברת אנקס בכתובת משרדה, אשר על פי הנחיית נאשם 1 נרשם עליהן על ידי שמואלי "עבור ייעוץ ומחקר אירגוני" בעוד שמהות השרות היתה ניהול מטה יום הבחירות לאריאל שרון בפריימריס 99, כאמור.

עד כאן מהחשבון הסמוי. בנוסף, קיבל שמואלי מהחשבון הרשמי הגלוי החזר הוצאות שוטפות כגון: עבור שכירת משרדים ריהוט וכיוב'. על הכספים ששולמו באמצעות החשבון הסמוי לא דווח על ידי הנאשם 1 בדו"ח הכנסות והוצאות למטה הרשמי בפריימריס ולמוסד הביקורת הנדרש על פי דין. הנאשם 2 תרם לקמפיין שרון בדרך זו ובאמצעות חברת אנקס תרומות בסך 46,800 ₪. הנאשם 1 קיבל התרומות מנאשם 2 ואנקס והוציא ההוצאות באותו סכום באמצעות שיקים משוכים על אנקס, כל זאת, לא מהחשבון הרשמי ולא מדווח.

וכך ממשיך הנאשם 1 לפעול בסיוע של נאשם 2 לתשלום תמורת שרותים לקמפיין שרון שנתקבלו מנתן שליכטר בעל חברת "יעוד בע"מ" העוסקת בשרותי כוח אדם וסיעוד.

שליכטר נתבקש על ידי הנאשם 1 לשלם משכורות למאות עובדים שהועסקו במטה שרון בארץ לפי רשימות שיוכנו על ידי המטות ברחבי הארץ.

מספטמבר 1999 עד אפריל 2000 שילם נאשם 1 לשליכטר בסיוע של נאשם 2 סך 1,862,000 ₪ ב-11 שיקים משוכים על אנקס כנגד חשבוניות של חברת "יעוד" אשר לפי הנחיית נאשם 1 רשם שליכטר על גבי החשבוניות כי ניתנו עבור "כוח אדם להדרכה". עבור שרותים מאותו סוג בדיוק קיבל שליכטר תשלומים גם מהחשבון הרשמי ביום 30.9.99 סך 193,000 ₪ בשיק משוך על החשבון הרשמי. כנגד תשלום זה הוציא שליכטר חשבונית למטה הרשמי ועל גביה אכן נרשמה המהות האמיתית "לכבוד אריאל שרון – בחירות מקדמיות ליו"ר הליכוד" ו"כ"א ליום הבחירות" והעבירם למטה הרשמי. תשלום זה בלבד דווח במסגרת הדו"ח של המטה הרשמי למוסד לביקורת.

כמובן, שהתשלומים בסך 1,862,000 ₪ ששולמו בשיקים המשוכים על חברת אננקס על ידי הנאשם 1 בסיועו של נאשם 2 לא דווחו למטה הרשמי ו/או למוסד לביקורת כנדרש על פי דין. תשלומים אלה תרם נאשם 2 באמצעות חברת אננקס בניגוד לדין. הנאשם 1 קיבל התרומות מנאשם 2 ואננקס בניגוד לדין והוציא בניגוד לדין ובסיוע נאשם 2 הוצאות באותו סכום באמצעות שיקים המשוכים על אננקס.

אשר לאבי פרחי בעליה של חברת "מומנטום הפקות בע"מ", שעיסוקה, בין השאר, בפרסום וקידום מכירות והפקות, כאן שילם הנאשם 1 תמורת שלטי חוצות ברחבי הארץ לקמפיין שרון סך של 781,000 ₪ במהלך אוגוסט וספטמבר 1999 ב-9 שיקים משוכים מחשבון אננקס שנמסרו לו על ידי נאשם 2 כנגד חשבוניות של מומנטום לאננקס. אלה נמסרו על ידי נאשם 1 לנאשם 2 בנוסף, שילם הנאשם 1 לאבי פרחי ביום 1.8.99 סך 60,000 דולר בשיק משוך מחשבון COLLEGE כנגד חשבונית עבור ה-COLLEGE שנמסרה על ידי נאשם 1. כך קיבל הנאשם 1 תרומות מנאשם 2 ומחברת אננקס על סך 781,000 ₪ ותרומות מתאגיד בחו"ל בסך 60,000 דולר בניגוד לדין. הכל לקמפיין שרון ובניגוד לדין הוציא הסכומים דלעיל מבלי שדיווח על כל הפעולות הנ"ל למטה הרשמי ו/או למוסד לביקורת כנדרש על פי דין ומבלי שהכנסתם והוצאותם של כספים אלה נרשמו בחשבון הרשמי הגם שיעודם האמיתי היה קמפיין שרון.

גם למשה גולדברג, בעל חברת "121 תקשורת ישירה בע"מ" העורכת בין השאר סקרי דעת קהל, פנה הנאשם 1 והעביר לו הנחיות לביצוע סקרים וקיבל תוצאות סקרים ודו"חות יומיים ומצטברים. תמורת שרותיו שילם נאשם 1 לחברה במהלך אוגוסט וספטמבר '99 730,407 ₪ ב-4 שיקים חתומים על ידי נאשם 2 משוכים מחשבון אננקס שנמסרו לו על ידי נאשם 2 וכן שילם לו בשני שיקים על סך 100,000 דולר כל אחד משוכים מחשבון ה-COLLEGE, וזאת כנגד שתי חשבוניות ל-COLLEGE באופן שנחזה כאילו השרותים ניתנו על ידי גולדברג ל-COLLEGE למרות שבפועל ניתנו לקמפיין שרון. גם לגולדברג נמסרו שיקים שאינם מהחשבון הרשמי, הנאשם 1 לא דווח למטה הרשמי על התשלומים הנ"ל וכתוצאה מכך גם לא דיווח על ידי המטה הרשמי במסגרת דו"ח הכנסות והוצאות למוסד לביקורת כנדרש על פי דין.

שוב קיבל הנאשם מחד תרומות מנאשם 2 ואננקס ומתאגיד בחו"ל והוציא סכומים אלה בניגוד לדין בסיוע של נאשם 2 מהחשבון הסמוי ובאמצעות תאגיד בחו"ל.

אחרון ברשימה זו הוא קלמן גייר, כלכלן העוסק במחקר, יעוץ ועריכת סקרים אליו פנה הנאשם 1 במחצית השנייה של יוני '99 לערוך סקרים שבועיים בנוגע לבחירות עבור קמפיין שרון. עמו סוכם ש-60,000 דולר מהכספים שיקבל יועברו ליועץ התקשורת אייל ארד עבור שרותיו הוא לקמפיין שרון.

בפגישות שנערכו בין אוגוסט לנובמבר '99 ברכב של נאשם 1 או של גייר שילם הנאשם 1 לגייר על דעת נאשם 2 סך כולל של 729,124 ₪ ב-5 שיקים חתומים משוכים על אננקס שנמסרו לו על ידי נאשם 2. מתוך סכום זה העביר גייר לארד סך של 263,000 ₪. החשבוניות שהוציא גייר והקבלות היו לאננקס לפי כתובת משרדה חלק מהן העביר לידי הנאשם 1 שהעבירם לנאשם 2. וכך שילם הנאשם 1 בסיוע של נאשם 2 תמורת השרותים בקמפיין שרון באמצעות שיקים שאינם משוכים מהחשבון הרשמי אלא מהחשבון הסמוי.

נאשם 1 לא דיווח למטה הרשמי על התשלומים הנ"ל ומכאן כי התשלומים לא דווחו במסגרת דו"ח הכנסות והוצאות למוסד לביקורת הנדרש על פי דין, וכך תרם שוב נאשם 2 תרומות לקמפיין שרון. הנאשם 1 קיבל התרומות מנאשם 2 ומאננקס והוציא בניגוד לדין ובסיוע של נאשם 2 הוצאות בסך 729,124 ₪ שלא באמצעות החשבון הרשמי.

עד כה המעללים המפורטים באישום הראשון כנגד שני הנאשמים. פרט האישום השני הוא כנגד הנאשם 1 בלבד ולפיו לא דיווח למטה הרשמי ביוזעין ובכוונה לרמות, על הכספים שנתקבלו כתרומות עבור קמפיין שרון, ועל כל התשלומים במסלול הסמוי כמו גם ההוצאות בסך כולל של כ-4,770,830 ₪ ו-300,000 דולר על אף שחייב היה לעשות כן על פי דין. ד"ר צבי ליבר הופקד על ידי אריאל שרון לנהל את המערכת החשבונאית ולרכז את הנושא הכספי של מטה אריאל שרון לקראת פריימריס '99 שהוא "המטה הרשמי". נאשם 1 כאמור, הוסמך על ידי אריאל שרון לנהל את מערכת הבחירות מטעמו.

נאשם 1 וליבר היו בעלי זכות חתימה בחשבון הרשמי.

כל החומר שקיבל מהמטה הרשמי ריכז אליעזר וכטל שלבקשת ליבר טיפל בהנהלת החשבונות עבור המטה הרשמי, והעבירו למשרד יועץ המס אורי צוקר, להכנת דיווחים כנדרש למוסד לביקורת על פי דין לרבות דו"ח מוקדם ודו"ח מסכם: "דו"חות הכנסות והוצאות פריימריס לראשות הליכוד 1999 – אריאל שרון".

כתוצאה ממעשיו ומחדליו של נאשם 1 ככל שפורטו לעיל, אשר אותם לא הביא הנאשם 1 לידיעת צוקר וליבר, לא רשם צוקר בדו"חות המוקדמים את סך כל התרומות שהועברו עבור קמפיין שרון לנאשם 1 ולא ציין את שמות כל התורמים ואף לא כלל בדו"חות המוקדמים את כל הכספים ששילם נאשם 1 בסיוע הנאשם 2 עד למועד הדו"חות המוקדמים לספקים ונותני שרותים עבור קמפיין שרון. וכך הועברו הדו"חות המוקדמים לאריאל שרון אשר עיין בהם וחתם על התצהירים המאמתים את נכונות האמור בהם אלה הועברו למזכיר וועדת הבחירות המרכזית בראשותו של השופט בדימוס אורי שטרוזמן.

ביום 3.11.99 הכין צוקר את הדו"ח המסכם וזאת לאחר שהיתה פגישה ביום 1.11.99 בין ליבר צוקר והנאשם 1 לצורך הכנת הדו"ח המסכם. הנאשם 1 לא הביא לידיעת האחרים את המעשים שפורטו לעיל לעניין תקבולים, תרומות והוצאות שנעשו בחשבון הסמוי.

לפי הדו"ח המסכם סך ההכנסות הכולל – התרומות – שקיבל קמפיין שרון עמד על 139,776 ₪ וסך ההוצאות הכולל שדווח עמד על 972,396 ₪. אריאל שרון חתם על גבי הדו"ח המסכם וזה הועבר לרואה חשבון. היה זה דו"ח כוזב שכן, התרומות שנכנסו היו על סך כולל של למעלה מ-6 מיליון ₪ וההוצאות על סך כולל של למעלה מ-7 מיליון ₪.

הנאשם 1 גרס במעשים אלה ביודעין ובכוונה לרמות להכין דו"חות מוקדמים ודו"ח מסכם כוזבים באופן הנחזה להראות כי סך כל התרומות שקיבל קמפיין שרון היה 139,776 ₪ בעוד שבפועל קיבל אריאל שרון למעלה מ-6 מיליון ₪ במסלול הסמוי. כתוצאה מהמצג הכוזב שהציג הנאשם 1 למטה הרשמי רשם המטה הרישמי והעביר למוסד לביקורת דו"חות מוקדמים כוזבים ודו"ח מסכם כוזב, לפיהם התרומות הסתכמו בסך 139,776 ₪ בלבד.

למעשה, הנאשם 1 גרס למטה הרשמי ביודעין ובכוונה לרמות להכין דו"חות מוקדמים ודו"ח מסכם כוזבים באופן הנחזה להראות כאילו סך ההוצאות

שהוצאו לקמפיין שרון היה 972,396 ₪ בעוד שבפועל נתקבלו תרומות והוצאו הוצאות במסלול הסמוי על סך העולה על 6 מיליון ₪. כתוצאה מהמצג הכוזב שהעביר הנאשם 1 למטה הרשמי, רשם המטה הרשמי והעביר למוסד לביקורת דו"חות מוקדמים כוזבים ודו"ח מסכם כוזב לפיהם סך ההוצאות הסתכם ב-972,396 ₪ בלבד וגרם בכך הנאשם 1 ביודעין לאריאל שרון לחתום על התצהירים הנלווים לדו"חות הנ"ל, בהציגו מצג כוזב לפיו הנתונים בדו"חות מלאים ומדויקים בעוד שבפועל השמיט נאשם 1 ביודעין את כל התרומות שנתקבלו במסלול הסמוי וההוצאות שהוצאו במסגרת זו.

אשר לאישום. השלישי למעשה, פעלו שני הנאשמים בצוותא חדא. הנאשם 1 כל ששילם שילם גם ו/או בידיעתו של נאשם 2, כל שהוציא הוציא על דעתו ו/או בידיעתו ו/או בידיעתו של נאשם 2 ואף הנחה על דעתו של נאשם 2 חלק מהספקים ונותני השרותים לקמפיין לרשום פרטים בחשבוניות ובקבלות שהוצאו על ידם באופן שנחזה כאילו ניתנו השרותים לחברת אננקס. הנאשם 2 קיבל במהלך השנים 1999 – 2001 מנאשם 1 ומהספקים ונותני השרותים חשבוניות, ריכוז והכין רשימות בנוגע לכספים שנתקבלו מתאגידים בחו"ל ובנוגע לתשלומים שבוצעו מחשבון הבנק של אננקס. כל זאת, בידיעת נאשם 1 ועל פי הנחיותיו.

לאחר שפורסם בכלי התקשורת כי מבקר המדינה פתח בחקירה בכל הקשור למימון מערכת הבחירות בין השנים 1999 ו-2001 פנה הנאשם 2 לעורך דין וייסגלס שיסייע בהכנת דו"חות כספים עבור אננקס לשנים 1999 ואילך. וייסגלס הפנה את הנאשם 2 ליצחק אביר, מנהל החשבונות של המכון. הנאשם 2 העביר לאביר את מסמכי אננקס בידיעה כי ממסמכים אלה עולה כי התשלומים שולמו עבור שרותים שניתנו לאננקס בהתאם למטרותיה. למרות שבפועל התשלומים מחשבון אננקס שולמו עבור קמפיין שרון. על יסוד המסמכים שהועברו ליצחק אביר הכינה רוי"ח דגן את הדו"חות הכספיים לאננקס. מהם עולה, כי התשלומים ששילמה חברת אננקס היו עבור פעילויותיה ובהתאם למטרותיה למרות שבפועל התשלומים מחשבון חברת אננקס שולמו עבור קמפיין שרון.

במעשים דלעיל, עשו הנאשמים 1 ו-2, והנאשם 2 כמנכ"ל אננקס, בעיסקי החברה, דבר בדרך הפוגעת בניהול התקין של עסקיה במטרה להסוות את קיומו של המסלול הסמוי ולהציג מצג לפיו הספקים ונותני השרותים ביצעו

עבודתם עבור חברת אננקס ולשם הגשמת מטרותיה. כמו כן, גרמו שני הנאשמים לרו"ח דגן להכין דו"חות כספים עבור אננקס אשר אינם משקפים את השימוש שנעשה בכספי החברה ופגעו בכך ביודעין בניהול התקין של עסקיה של אננקס כמו גם פעלו באופן שלא הוצהר מפורשות במטרותיה.

2. חשיבות רבה ראיתי בהבאת העובדות לפרטים. פרטי העובדות הם הנותנים באותם קורים שניטוו בדקדקנות על ידי הנאשם 1 לצורך הגשמת מטרתו. והמטרה לגייס כספים כיד המלך ללא גבול וסייג לקמפיין אריאל שרון, ולהשתמש בהם כדי להגדיל סיכוייו מול המועמדים האחרים להיבחר לרשות הליכוד. למטרה זו כל הדרכים היו מקודשות לדידו – בין אם דרך הדין ובין אם דרך העבירה, בין אם דרכי האמת ובין אם דרכי השקר, בין אם דרך פתלתלה של עורמה וכחש השמה את החוק פלסתר, בין אם עשייה באורח גלוי ומואר לעיני כל ובין אם באורח סמוי ואפל ובלבד שאביו יבחר לתפקיד המיוחל. עד כדי כך הגיע שגרם ביודעין לאביו – המועמד עצמו – לחתום על תצהירי שקר.

לשם הגשמת מטרתו לא בחל אף בשילוב חברו הטוב, הנאשם 2, כמסייע. אך זה האחרון אינו תינוק בן יומו. מדובר באדם בוגר, בעל השכלה משפטית, עורך דין, אינטליגנטי אשר עשה את שעשה בעיניים פקוחות ביודעין ויכול היה לצפות תוצאות מעשיו באם הסמוי ייצא אל הגלוי.

חברות ערך ראוי הוא. אך האם בשם החברות ראוי לעבור על החוק ולסייע לחבר לרמוסו, האם לא ראוי ערך החברות להדחק מפני הערך של שמירה על החוק ועל ערכי הדמוקרטיה? או שמא חברות בכל מחיר אף במחיר ביצועם של מעשי עבירה המגיעים כדי סידרת מעשי עבירה המתפרשת על פני תקופה של חודשים רבים. גם אם יאמר, כי נאשם 1, שם מכשול בפני הנאשם 2 מכוח החברות ההדוקה ביניהם בחינת לא תשים מכשול בפני עיוור, שהרי, חברות עזה עלולה לעוור עיניים, הרי, שבענייננו ברי, כי אין מדובר בחבר שהוא סומא. בל יחסה אדם בצילה של חברות כאשר מסייע לחברו לעבור על החוק, נהפוך הוא, כחבר וכעורך דין יש לצפות כי יסייע לחברו לשמור על החוק.

החומרה היתרה במעשיו של הנאשם 1 היא בהסתרת המטרה האמיתית ובדרך בה נקט. לא השאיר דבר ליד המקרה, הכל תוכנן בקפידה, הקים תוכנית מפורטת למעשיו ולהסתרתם אפילו מאנשים

שעבדו עימו. במעשיו סיכן בפועל את תוצאות מערכת הבחירות היינו, סיכן בפועל את ההליך הדמוקרטי אשר ממנו שואבת הדמוקרטיה את כוחה ועצם קיומה. כתוצאה ממעשיו אף הונפקו חשבוניות שלא משקפות אמת וספרי החשבונות של אננקס לא כללו מידע מלא ואמיתי. בהנחותו חלק מהספקים ונותני השרותים לרישום שאיננו משקף אמת על גבי החשבוניות, למעשה, אף עלול היה לגרום להפללתם. העבירות לא נותרו במסגרת [חוק המפלגות](#) בלבד. אין לומר, כי מאחר והעברות על [חוק העונשין](#) נועדו להשיג מטרה של בחירת מועמד לראשות המפלגה, נגזרות הן מהעברות על [חוק המפלגות](#) ובשל כך יש להמעיט ממשקלן של העבירות על פי חוק העונשין. מכל מקום, אלה גם אלה חמורות המה בנסיבות העניין. כל אחת מן העבירות כנדבך בתכנון מראש של עשייה בדרך שיקרית מתוך כוונה ומודעות.

הנאשם 1 היה מודע היטב להוראות [חוק המפלגות](#) שאלמלא כן לא היה מקים חברת קש לצורך הסלקת כספי תרומות. מכאן למדים אנו, כי לדידו היה החוק נהיר וברור עד כי כדי להשיג את מטרתו, יצר את אותן דרכים מתוחכמות שתכליתן היה לעקוף את אותו חוק העומד בדרכו ולבצע המעשים שייעודם להשיג את מטרתו.

הנאשם 1 לא בחל במעשה מרמה כלפי כל מי ששרת את מטרת המרמה. לא בחל בהכנסת חברו הטוב הנאשם 2 למעגל המרמה והכחש, לא בחל בהכנסת ספקים ונותני שרותים לאותו מעגל. וכאמור, אף הביא לכך שאביו חתם על תצהיר שיקרי, לא בחל לרמות את המטה הרשמי ואת המוסד לביקורת של המפלגה, לא בחל לרמות הציבור ולהסתיר מפניו את שהיה אמור להיות גלוי לעיני כל. הציב מטרה ותכנן בתחכום השגתה. יזם, הקים וניהל שני מסלולים מקבילים. שתי מערכת נפרדות של חשבונות. האחת, באפיק הגלוי של החשבון הרשמי והשנייה, באפיק הסמוי תוך הפעלת חברת הקש שהוקמה לשם כך אננקס, ותאגידיים בארץ ובחו"ל. ודווקא האפיק הסמוי היה הפעיל מבין השניים.

הועלו טענות מפי בא כוח הנאשם 1, שביקש להסתמך על עדותו של המומחה ד"ר הופנונג לפיה, הסכום שנקבע ב[חוק המפלגות](#) לתרומות והוצאות לצורך הבחירות בפריימריס אינו ריאלי, ומשום כך נאלץ הנאשם 1 לבצע העבירות. אם אכן הסכומים לא ריאליים הרי, שעל פי

עקרון השוויון בין המועמדים היה מקום לעשות דבר אך לא לעשות דבר עבירה. תוהה אני מדוע אף בשלב מאוחר יותר כאשר נבחר הנאשם 1 לחבר כנסת לא עשה מיד עם היבחרו דבר לשינוי אותה תקנה שהציבור לא יכול לעמוד בה כטענתו, ולא פעל כחבר בבית המחוקקים לעשייה חקיקתית מתקנת.

בחירות מקדימות הנגועות בשחיתות תוצאותיהן משתרעות לאחר מכן על פני 4 שנים הבאות בקרב העמדות השילטוניות. אלה שעשו את מעשי השחיתות הופכים להיות חשופים, פגיעים ועלולים להימצא במצב שתישלל מהם היכולת להפעיל שיקול דעת בעוד אלה שנתנו להם את הכסף עלולים אף לסחוט אותם.

כאשר מדובר בטוהר הבחירות הרי, בכוחו של הכסף להשפיע על התוצאות. מערכת בחירות שאין בה שוויון הזדמנויות למועמדים לוקה היא. מערכת בחירות שכזו כפי שאמרה מבקרת המדינה לשעבר כב' השופטת בן-פורת הינה מערכת שבה "קונים שלטון בכסף".

קשר בין הון - שלטון, בין תורמים לנתרמים מסוכן הוא. אכן תוקן החוק בהוראת השעה, (ר' [חוק המפלגות](#) (בחירות מקדימות לכנסת ה-17) (הוראת שעה) התשס"ו – 2005). (להלן: הוראת השעה). הסכומים שנקבעו להוצאות והסכומים שניתן לקבלם, כאמור, הוגדלו לכדי 2 מיליון ₪, אך רואים אנו כי אלה אף לא הגיעו כדי נגיעה בגובה הסכומים שנתקבלו והוצאו על ידי הנאשם 1. ולכן אין בניסיון להתלות בהוראת השעה כדי ליתן הכשר בדיעבד למעשי העבירה שביצע הנאשם 1. קרי, הקמת חברת קש, הסוואת הוצאות והכנסות, רישום כוזב במסמכי תאגיד, שבועת שקר ועבירות על סעיפים רבים ומהותיים לחוק הבחירות.

יצוין, כי בדיון בוועדת הכנסת לקראת חקיקתו של חוק זה, ראו חבריה גם בסכום של שני מיליון ₪ שהוקצה לתקבולים כמו גם להוצאות לפריימריס, סכום גבוה מידי.

ואם כך הוא, מה יאמר על הסכום בענייננו, שעבר את 6 מיליון השקלים שנתקבלו מתרומות ו/או מתרומות תאגידיים והוצאו כהוצאות.

כבר נאמר לא אחת, כי ביצוען של העבירות אשר יסוד של שחיתות במובן הרחב טבוע בהן, הינן בחינת סכנה לחברה ולסדרי הממשל. וכפי

שאמר כב' הנשיא ברק "הן מכרסמות בעבותות הקושרות אותנו כבני חברה אחת, הן מפירות את האמון של פרט בפרט ושל הפרט בשילטון... זוהי פגיעה בקונצנזוס המשפטי ובאתוס החברתי של החברה הדמוקרטית שלנו"...

3. ב"כ הנאשם 1 חזר וטען כי הנאשם 1 אינו היחיד שעבר על עבירות מסוג אלה שהורשע בהן ורבים וטובים עשו מעשים דומים.

הטענה "כך עושים כולם" אין בה כדי לסייע לו לנאשם, לטעמי.

"נוהל מקובל אינו הופך למעשה מותר מבחינה משפטית העובדה שפשוט ונתקבלו בציבור נורמות אסורות אין בה כדי להתירן" (ר' [ע.פ. 121/88](#) [מדינת ישראל נ. דרויש פד"י מ"ה](#) (2) 663, 688).

העובדה שנוהג נפוץ הוא ומקובל לפעול בדרך מסוימת אינה הופכת אותה לדרך הראויה.

"יש להמנע מפרגמטיזם המעוגן במוסר השוק. השופט אינו משקף את התפיסות המעוותות הפושות בחברה. הוא לא מציג לנגד עיניו חברה חולה המדרדרת עצמה לפי תהום... הוא לוקח בחשבון את המציאות הקיימת אך אינו רואה בה חזות הכל". (ר' [ע.פ. 763/77](#) בריזה נ. מדינת ישראל פ"די ל"ב (2) 824, 827).

תדירותן של עבירות מסוג אלו שנעברו על ידי הנאשם 1 ואפילו רק הדיבור בהן יוצר מועקה כבדה בציבור כולו. יש בתופעות כאלה כדי לכרסם באמון אותו רוכש האזרח לדרך בה נבחרו נבחריו ולטוהר תפקודם לאחר בחירתם. יש בכך כדי להעכיר את האווירה הציבורית.

לא הובאו בפני ביהמ"ש ראיות לעניין מבצעי עבירות כמו אלה שביצע הנאשם והאמירות כי יש רבים אחרים נותרו בגדר עדות שמיעה אך גם אם יש לאמירות אלה רגליים, הרי, שדווקא הנפיצות היא בעוכריו של הנאשם 1. שכן, הנפיצות יש לנפצה בדרך של ענישה הולמת מוחשית ומרתיעה. ואין לסמוך בה יתדות לטענה, כי בכך קמה הגנה מן הצדק לנאשם בשלב הענישה.

לאחרונה שומעים אנו שוב ושוב את האמירה "הביצה הפוליטית". ביצה זו יש ליבשה. חלקם של בתי המשפט בייבוש ביצה זו היא בענישה הלימה לעוברי העבירות בעיצומו של ההליך הפוליטי הגורמים לזיהומו. וידע מי שעובר, מנסה לעבור או מסייע לעובר עבירות כגון אלה, שנעברו בתיק זה שדינו יהיה

לשבת ולא לחסד. ואם בענישה חינוכית עסקינן כפי שטעון לה ב"כ הנאשם 1
יהא זה המסר החינוכי.

מטרתה של הסנקציה העונשית בפלילים היא להבטיח את קיומה של הנורמה
ולהביא לידי כך שההתנהגות אותה מבקשים למנוע אכן תימנע.

הליך הבחירות הינו ההליך שעליו מתוכו ומכוחו שואבת הדמוקרטיה את עצם
קיומה. הפוגע פוגם או סוטה מההליכים והכללים שנקבעו באורח דמוקרטי
להסדרת הליך זה בחוק מסכן את אושיותיה של הדמוקרטיה. החקיקה
המסדירה את הליך הבחירות היא חקיקה שיצאה תחת ידיה של הכנסת –
הגוף המחוקק שנבחריו נבחרו בהליך דמוקרטי כאשר תחילתו של ההליך
בבחירות המקדימות בפריימריס.

ההגנה סומכת יתדותיה בחוות דעתו ובעדות המומחה מטעמה - ד"ר
הופנונג.

בשפה הגרמנית משמעות המילה הופנונג – תקווה. ואכן, כל עדותו של
ד"ר הופנונג תקווה במשמע ובמהות. תקווה שהמדינה תממן את
הוצאות הפריימריס, תקווה שהסכום יהיה ריאלי. אלא, שחיים אנו
בריאליה שבה קיים חוק ואת החוק יש לקיים. חוק שיצא תחת ידיו של
הגוף המחוקק - כנסת ישראל שנבחרה על ידי העם כדין, וחוקיה
מחייבים את בוחריה, כל עוד תקפים המה ואשר ד"ר הופנונג נמנה על
צוות יועציה בחקיקה.

ואי אתה יכול לומר, כי חוק זה או אחר הוא בחינת תקנה שאין הציבור
יכול לעמוד בה ובעזות מצח לרומסו, על מנת להשיג את מטרותיך
האישיות או מטרות מקורבך.

שלושה הם היסודות שעמדו לנגד המחוקק כאשר תוקן [חוק המפלגות](#)
(תיקון מס' 4) התשנ"ג – 1993. שיעור נמוך של התרומה המקסימלית,
תיקרת תרומות נמוכה, תיקרת הוצאות נמוכה והפומביות. כאשר
הנימוק הוא כי אלה הם שלושה מהיסודות החשובים ביותר המצמצמים
את האפשרות של שוחד ושחיתות. תיקרת ההכנסות שנקבעה נועדה
להבטיח עד כמה שאפשר שוויון בין המועמדים כך גם תיקרת ההוצאות
באופן שמועמד אשר יש לו מקורות כספיים רבים לא יוכל להוציא ככל
העולה על רוחו ובכך יפגע השוויון. לצד כל אלה, הושם הדגש על הדיווח
שנועד ליתן פומביות ושקיפות, על מנת שהציבור ידע כאמור לעיל, מי

הם התורמים ומי הם הנתרמים, וניתן יהיה לשמור על הניתוק בין הון ושילטון.

הנאשם 1 הוציא כספים פי שבעה מהמותר על פי החוק, קיבל כספים פי 42 ממה שהצהיר אביו בתצהיר החתום על ידו, שהוגש למוסד לביקורת במפלגה, הפר שורה ארוכה ומהותית של האיסורים שנקבעו ב**חוק המפלגות**, הפרה מודעת ומכוונת. הסווה את מעשיו בצורה מתוכננת ומתוחכמת של מעשים עקביים ומצגי שווא מהמטה הרשמי, מהמוסד לביקורת של המפלגה ומהציבור. לביצוע עבירות אלה השלכות של ממש משפטיות ומוסריות על מערכת בחירות דמוקרטית.

4. **בבג"צ 141/82 ח"כ אמנון רובינשטיין נ. יו"ר הכנסת פד"י ל"מ (3) 141 קבע** כב' השופט שלמה לוין:

"מבחינת שוויון הסיכויים פרושו של דבר הוא, כי כל מי שמתחרה על קולו של הבוחר חייב לפעול בתוך דלית אמות של כללי המותר והאסור, שהוצבו בדינים הרלבנטיים".

השוויון הוא לא רק בהסדרים הפוזיטיביים אלא חל גם על האיסורים והסייגים.

אין ליצור מצב, שבו תיווצר תלות או תיווצר זיקה שאיננה ידועה לציבור בין התורמים לבין המועמד.

אני רואה להביא מדבריו של חבר הכנסת דוד צוקר, בדיון בהצעת **חוק המפלגות** (תיקון מס' 4) התשנ"ג – 1993.

"בצומת הזה של הבחירות המקדימות, האפשרות של יצירת מצב של שוחד שבו אדם נותן כסף בבחינת "שלח לחמך", בציפיה שהמועמד, אם יבחר יחזיר לו כגמולו – מספר ההזדמנויות הללו הוא של מאות ואולי אלפים במפלגה גדולה, במפלגה קטנה או בינונית – פחות, אבל יש די הזדמנויות כדי להיות חרד".

תיקרת התרומות נקבעה בהתחשב באמור לעיל, ותיקרת ההוצאות נקבעה תוך לקיחה בחשבון שלא יהיה פיתוי למועמד להוציא סכומים בלתי סבירים מעבר לאותה תיקרה. ולצד אלה, חשוב בעיקר כפי שכבר אמרתי שישמר עקרון הפומביות. יש לדעת מי התורם ומי המתרים, שהרי אז, עין הציבור פקוחה על אלה ולא יוכל התורם לצפות

שהמועמד לכשיבחר יוכל להחזיר לו כגמולו. לעינו הפקוחה של הציבור חשיבות יסוד למניעת תופעות של הון שילטון. ללא פומביות ושקיפות אין פיקוח ציבורי.

גם אם המדינה היתה נותנת את הסכום שהוא היום בגדר תיקרת התרומה כפי שהציע ד"ר הופנונג, מי שמוצא לנכון לילך בדרך של חריגה מאותו סכום ולא לקיים החוק יפנה אל דרך התרומות ויפלט דרכו בקבלת תרומות ללא דיווח וממילא בהעדר שקיפות ופומביות וזהות התורמים והנתרמים. ומקום שהשולח לחמו בדרך של תרומה למועמד ברבות הימים חשש אמיתי כי ימצאנו מידינו של אותו מועמד.

5. רבות נטען על ידי הסנגורים ועדי ההגנה לעונש באשר לדימוי שיצרה התקשורת לנאשם 1. הניחו לתקשורת. ביהמ"ש עושה מלאכתו ואין לו אלא את אשר בפניו – כתב אישום בו הודה הנאשם 1 לאחר שניתנה לו זכות השימוע וההזדמנות לסנגוריו לבוא בדברים עם התביעה, עדויות, ראיות, טעונים לעונש כמו גם דברי הנאשם עצמו.

אין ספק, כי איש ציבור, חבר כנסת, בנו של ראש הממשלה חשוף לתקשורת, מעניין את התקשורת וממילא נתון לביקורת ציבורית בה מרבה לעסוק התקשורת. אין גם ספק, כי בתור שזה מוטלת עליו אחריות יתר, מוסרית והקפדת יתר בקיום החוק קלה כחמורה. בנסיבות אלה אין לו להלין אלא על עצמו.

6. באי כוח הנאשמים ביקשו לראות בחלוף הזמן שעבר מאז ביצוע העבירות ועד הלום נסיבה מקלה. לעניין זה פרטה התביעה העובדות דלקמן:

מעשי העבירה בוצעו בשלהי שנת 1999 ובראשית שנת 2000.

כתב האישום הוגש בספטמבר 2005, מעשי העבירה נתגלו בעקבות חקירת מבקר המדינה באוקטובר 2001. החקירה המשטרתית נפתחה מיד לאחר מכן.

הפרשה נשוא תיק זה הינה חלק מפרשה רחבה יותר שעדיין נתונה בחקירה עד היום.

ביולי 2004 בעקבות הערכתו של היועץ המשפטי לממשלה כי החקירה בפרשה בכללותה עלולה להמשך זמן רב, החליט להפריד הפרשה נשוא

תיק זה מהמסכת הרחבה יותר כדי למנוע פגיעה בזכויותיהם של שני הנאשמים.

בנובמבר 2004 הושלמה חוות דעת פרקליטות מחוז ת"א והועברו ההמלצות לפרקליט המדינה.

בפברואר 2005 היועץ המשפטי לממשלה מחליט להגיש כתב אישום בכפוף לזכות השימוע לנאשם 1 בלבד. הנאשם 2 שמר על זכות השתיקה.

במרץ 2005 נאשם 1 צילם את חומר הראיות וניתנה לו אורכה להכין עצמו לשימוע.

ביולי 2005 נערך השימוע לנאשם 1. ועוד באותו חודש נמסרה הודעה על הגשת כתב אישום בהתאם לתיקון לחוק החסינות לחברי כנסת. באוגוסט 2005, לאחר שהנאשם 1 הסיר את חסינותו כחבר כנסת הוגש כתב האישום.

בראשית החקירה שמרו שני הנאשמים על זכות השתיקה ולא שיתפו פעולה עם החוקרים.

יצוין, כי הנאשם 1 מסר גירסה בחקירתו במשטרה רק ביום 24.10.04.

הנאשם 2 שמר על זכות השתיקה.

אני רואה לקבוע, כי ההשתלשלות דלעיל מעידה על כך, כי אין לומר כי בשיהוי עסקינן. ועל כן, אין לומר, כי בחלוף הזמן, בנסיבות שפורטו יש משום שיהוי בלתי סביר עד כי יובא בגדר שיקולי הענישה לקולא.

7. נטען על ידי ההגנה כי עדיין לא הובא לדין נאשם בגין העבירות בהן הורשע הנאשם על פי [חוק המפלגות](#). לעניות דעתי, בהפעלתה הראשונית של נורמה שבחוק מצווה ביהמ"ש לנקוט בסנקציה ההולמת את הנורמה שהופרה, אשר על קיומה מופקד הוא להגן. זאת על מנת שתהא תמרור אזהרה לעבריינים בפוטנציה ועל מנת להתוות הדרך גם לנאשם עצמו כאשר הענישה גמול על מעשיו ואף מורה דרך. כל זאת תוך ראיית חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, האינטרס הציבורי כמו גם הנאשם, נסיבותיו, והנסיבות בהן הופר החוק על ידו שנאמר איש איש כרשתו.

בענייננו יאמר כי אם לא תעקר תופעת ההשחתה של ההליך הפוליטי בעודה באיבה בדרך של ענישה הולמת לעוברי העבירות העושים להשחתתו של ההליך, סופה מי ישורנו?

ככל שהנורמה שבחוק המופר השלכותיה על הציבור רחבות ועמוקות יותר, כן מצווה ביהמ"ש להחמיר עם מי שבחרו להפר החוק ולנקוט בסנקציה שנקבעה על דרך החומרה. מכל מקום, אין עבירות המרמה כמו אלה שהורשע בהן הנאשם 1 – היינו, רישום כוזב במסמכי תאגיד, שבועת שקר ועבירות מנהלים ותאגיד בעשיית מקרים, עבירות אשר הענישה בעניינן ראשוניות לה, שהרי, ביהמ"ש דן חדשות לבקרים בעניינם של עוברי עבירות אלה.

העבירות שנעברו על ידי הנאשם 1 והמסייע נפקות להן במישור הלאומי. לאו פגיעה באדם זה או אחר. לאו השלכה על מגזר זה או אחר. אלא, השלכות כה רחבות עד כי משתרעות על האומה כולה ומכאן חומרת היתר. ואם נטען כי אין תקדים ומצויים אנו בגדרן של עבירות שבגינן הובא לראשונה נאשם לדין בישראל, מוטלת לפתחו של ביהמ"ש החובה לקבוע נורמת ענישה תקדימית ראויה והולמת בכגון דא.

8. מעדויותיהם של עדי הגנה שהובאו מטעם הנאשם 1 בשלב הראיות לעונש ולא נסתרו שהוא זה. עולה, כי מאפייני אישיותו של נאשם 1 חיוביים הימה. הכל דיברו בערך החברות, העזרה לזולת, תרבות הנתינה שהיא נר לרגליו, על היותו אוהב הארץ, המשפחה, האדם והטבע, על עשייתו בתחום איכות הסביבה והגנת הטבע, הכל העידו על היותו רציני, אינטליגנטי, אוהב ספר, על נכונותו לעשות ועל עשייתו למען החלש. אם אלו ילדים אוטיסטים או מי שלקה במחלת הסרטן כמו לוחמי השיטת שנפגעו בקישון, הנאשם התגייס למועצה הציבורית לטיפול בעניינם או עדת הגנה 2. וכדברי עדת הגנה 3: "בנאדם סופר רגיש בלי אף טיפה פוזה רוצה לעזור מכל הלב".

צנוע, שרת בצה"ל כקצין בשלדג כ-9 שנים נפצע בתאונת דרכים בעת שרותו הצבאי, איש עבודה. כחבר כנסת קידם חקיקה סביבתית כמו בנושא החופים, הצייד וכיוב'. בצד נאמנותו כחבר מודגשת בעדויות שהובאו בפני, אהבה ונאמנות טוטאלית למשפחתו ומחויבות טוטאלית לאביו. אכן, מוכן לעשות הכל למען אביו. ואין לכך ההוכחה הטובה ביותר הן העבירות שביצע ובהן הורשע הנאשם בתיק זה עבירות שביצע למען אביו.

נאמנות ומחויבות במסגרת התא המשפחתי – יבורכו.

אלא, שמעשי עבירה הנעברים מתוך נאמנות ומחויבות למען מי מבני המשפחה יש להוקיע את מבצעם ואת מעשיו.

העובר עבירות כדי לסייע לבן משפחה להשיג את יעדיו האישיים – לביתו עושה.

האינטרס להשיג היעד של ראשות מפלגת הליכוד עם סיכויים להיות ראש ממשלה, מה שאכן קרה בסופה של הדרך, הוא אינטרס אשר אך טבעי הוא שיהא אף חפצו של הבן ולא רק של האב. וכך נמצא אותו אדם שתואר ככל כך אינטיליגנטי, אוהב הארץ, הטבע, האדם והאמת מבצע סדרת עבירות כה חמורות על חוק הבחירות בדרכי מרמה בכזב כשהאינטיליגנציה שנחון בה מסייעת בתכנון המדוקדק של מעשי העבירה בתחום המאפיין את ביצוען בשיטה, בריבויי העבירות החוזרות ונשנות משך חודשים ארוכים. אל לנו לשכוח החוק חל גם על אנשים טובים, מוכשרים וחכמים. אין הם עומדים מעל החוק.

אין מדובר במי שרימה על מנת להשיג פת לחם לאביו, שהרי גם זוהי עבירה. מדובר במי שעשה מעשי מרמה על מנת להשיג באמצעות מעשי העבירה כוח, שלטון ושררה לאביו ולדחוק המתמודדים האחרים מפניו, כאשר אותם כספי יתר שהצליח להשיג תוך נקיטה בדרכי מרמה ובעבירות על [חוק המפלגות](#) משרתים המטרה.

יש לזקוף לזכותו של הנאשם 1 הודאתו בביהמ"ש, הסרת חסינותו כחבר כנסת משהוגש כתב האישום, הראיות לעונש הנותנות באישיותו החיובית ובעשייתו הציבורית. אין לנאשם 1 הרשעות קודמות ולכל אלה נוסף בעיתוי דהיום מצבו הבריאותי הקשה של אביו.

מאידך, יש לזכור, חומרת העברות בהם הורשע הנאשם 1. המדובר בעשרות עברות על [חוק המפלגות](#) אשר בפני עצמן עבירות חמורות המה, ככל שנתתי דעתי בנדון לעיל, כמו גם בעבירות שביסודן המרמה והשקר אשר החמורה שבהן העונש בגינה מגיע כדי 5 שנות מאסר.

האם בשם הערצת האב הכל כשר, האם בשם האמונה בכוחו של האב תש כוחו של החוק ונסוג אחור, האם מי שמתכוון להוביל את אביו אל ראשות המפלגה מתוך תקווה שיגיע לראשות הממשלה (ובסופו של דבר אכן הגיע לראשות הממשלה), וממילא לבית המחוקקים – מותר לו עצמו לומר מה לי חוק מי לי חוק.

9. לאחר שהורשע נאשם 1 בדין ומשהוגשה בקשה לוועדת הכנסת להשעייתו מחברותו בכנסת – נלחם הנאשם 1 על זכותו להמשיך ולכהן כחבר כנסת

וזאת בישיבת וועדת הכנסת מיום 30.11.05, ככל העולה מפרוטוקול הוועדה ואכן, לא הושעה מחברותו בכנסת.

במחצית דצמבר 2005 עתר הנאשם 1 לדחיית הטעונים לעונש וממילא גזר הדין, וזאת עד לאחר הבחירות לכנסת ה-17 ביום 28.3.06. משנדחתה עתירתו זו ראה הנאשם 1 ביום 3.1.06 להתפטר מתפקידו כחבר כנסת ובכך להשמיט הבסיס לכל טענה אם תיטען באשר לקלון שבמעשי העבירה על כל ההשלכות הכרוכות בקביעת בימ"ש, כי בעבירות שיש עמן קלון עסקי. טענה כזו מפי באת כוח התביעה לא אחרה לבוא. בגדר טעוני התביעה לעונש עתרה לביהמ"ש כי יתן את דעתו לעניין הקלון גם לאחר שהתפטר הנאשם מהכנסת. יש להניח, כי בין שיקוליו של הנאשם בהתפטרותו מהכנסת היה החשש שידבק בו הקלון.

אכן, בנסיבות שנוצרו איני סבורה, כי מוסמך ביהמ"ש לקבוע קביעה ו/או ליתן דעתו בנדון, וזאת משום שבעת ביצוע מסכת העבירות נשוא תיק זה על ידי הנאשם 1 לא היה עדיין חבר כנסת, אף לא מועמד לתפקיד זה. ובמועד דהיום, מועד גזירת הדין, לא ניצב בפני ביהמ"ש נאשם שהוא חבר כנסת, שכן התפטר מחברותו בכנסת, כאמור, ערב הטעונים לעונש ביום 3.1.06. ואף איננו עוד עובד ציבור. למותר לציין, כל זה קרה עוד לפני הארוע המוחי הקשה שפקד את ראש הממשלה אבי הנאשם.

10. הנאשם 2 הינו עורך דין במקצועו, עדי ההגנה שהובאו מטעמו ידעו לספר כי מדובר באדם ישר דרך, טוב לב, גם לגביו צוינה החברות כערך. חברו של הנאשם 1 מגיל צעיר, חברות שנמשכה גם במהלך השירות הצבאי בשלדג ומגעת עד עצם היום הזה. גם הנאשם 2 שרת כאמור בצה"ל אף הוא בתפקיד פיקודי בשלדג, יליד קיבוץ, הוריו עדיין חברי קיבוץ עסקו בשליחויות ציוניות בחו"ל. הנאשם 2 תואר כמי שנותן בכל עת כתף לבני משפחתו, לחבריו ולקוחותיו כעורך דין "בלי לעשות חשבון" כדברי עדי ההגנה.

הנאשם 2 נשוי בשנית ונמצא בראשית דרכו לבניית משפחה. כאמור, הורשע הנאשם 2 על פי הודאתו בעבירות של מתן תרומה אסורה ובעבירות של סיוע להוצאות סכומים מעל המותר על פי [חוק המפלגות](#)

שהורשע על פי הודאתו. כן הורשע בעבירה של מנהל בתאגיד על פי [חוק העונשין](#) על פי [סעיף 424 \(2\)](#) לחוק העונשין. עונשו של המסייע ככל שנקבע [בסעיף 32 לחוק העונשין](#) מחצית העונש שנקבע בחיקוק בשל ביצועה העיקרי. חלקו של נאשם 2 במסכת העבירות מתגמד כנגד חלקו של הנאשם 1 שהיה הרוח החיה, היוזם, המפעיל, ההוגה מבצע של העבירות ומסתייע לצורך ביצוען בנאשם 2, אשר בשם החברות מוכן היה לעבור על החוק, אשר האקטיבי מבין השניים לכל הדעות היה הנאשם 1. ועל כן יש לאבחן נאשם 2 מנאשם 1 לעניין העונש לקולא, בבוא ביהמ"ש לגזור הדין. אין ספק, כי במקרה זה הנאשם 1 הקריב חבר ולא הקריב למען חבר. מיד לאחר הודאתו של הנאשם 2 בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, עתר בא כוחו שלא להרשיעו ולהורות על קבלת תסקיר קצין מבחן בו תינתן הדעת לעניין הרשעתו.

על עתירתו זו חזר גם בפתח טעונו לעונש. הנאשם 2 הורשע בדין וזאת מתוך שלא סברתי, כי בעבירות מסוג אלה שהורשע בהן, ריבוי, משך הזמן שנעברו על ידו, יש מקום לשקול אי הרשעה ולא היה בהן בראיות שהובאו לעניין העונש ובטעון לעונש כדי לשנות דבר לעניין הרשעתו בדין. זאת לזכור, משנמצא נאשם אשם בביצוע עבירות הכלל הוא שיוורשע בהן. ורק במקרים חריגים במיוחד ינתן צו מבחן ללא הרשעה. לא מציתי ולו טעם אחד לחרוג מן הכלל בעניינו של נאשם 2 ואני סבורה, כי עתירתו דלעיל של הסנגור הנכבד לא היה לה ואין לה על מה שתסמוך.

11. לא אצא ידי חובתי, אם לא אציין כבר בשלב זה את התנהלות התביעה וההגנה בתיק זה. באי כוח הצדדים עשו בכישרון רב לניהול המשפט בדרך יעילה, עניינית, ובכישורים ראויים לציון.

12. לא אחת נאמר ונכתב מה קשה לשופט מלאכת גזירת הדין וקציבת העונש. ואם כך הוא ברגיל, במקרה זה בנסיבות אלה ובעיתוי זה קל וחומר.

אני ערה לכך, כי ימים קשים עוברים על הנאשם 1 ומשפחתו משנחתה עליו המכה – מחלתו הקשה של אביו הנתון בתרדמת בשבועות האחרונים.

הציבור במדינת ישראל ובתוכו ביהמ"ש כואב וחרד לשלומו של ראש הממשלה.

על ביהמ"ש, בבואו לגזור הדין לשקול ולשקלל את המכלול. להביא אל המאזניים מחד, האינטרס הציבורי, חומרת העבירות, ריבוי, משך תקופת ביצוען, השלכותיהן הקשות והפגיעה בציבור, בחברה ובמרקם הדמוקרטי של מדינת ישראל, ומנגד, אישיותו של הנאשם, נסיבותיו האישיות ככל שפורטו לעיל ובהן, בעניינו של נאשם 1, מצבו הבריאותי הקשה של ראש הממשלה, אביו.

משבאו כל אלה אל המאזניים נוטה הכף לענישה מחמירה ומוחשית. אין זה המקרה שענישה שיקומית היא ההולמת. זהו המקרה ששיקולי הרתעה וגמול הם המכריעים והנגזר משיקולים אלה הוא סוג העונש ומהותו והנסיבות לקולא, הן הנותנות באשר לשעורו.

על יסוד כל האמור לעיל, אני גוזרת הדין כדלקמן:

לנאשם 2

1. אני משיתה על הנאשם 2 מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים והתנאי הוא שלא ישא בעונשו זה אלא אם יעבור משך 3 שנים עבירה על הוראות החוק בהן הורשע לרבות ניסיון לעוברה וכן עבירת מרמה מכל סוג לרבות ניסיון או סיוע לעוברה.

2. מטילה על הנאשם 2 קנס בסך 50,000 ₪ או 3 חודשי תמורתו. הקנס ישולם לא יאוחר מיום 1.6.06.

לנאשם 1

1. משיתה על הנאשם 1 מאסר לתקופה של 18 חודש מתוכם 9 חודשים לריצוי בפועל והיתרה על התנאי, והתנאי הוא שלא ישא בעונשו זה אלא אם יעבור משך 3 שנים עבירה על הוראות החוק בהן הורשע לרבות ניסיון לעוברה וכן עבירת מרמה מכל סוג לרבות ניסיון או סיוע לעוברה.

2. מטילה על הנאשם 1 קנס בסך 300,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תמורתו.
הקנס ישולם לא יאוחר מיום 1.6.06.

בהתחשב במצבו הבריאותי הקשה של אבי הנאשם ראש ממשלת ישראל
אריאל שרון, מורה אני על עיכוב ביצוע המאסר בפועל שהושת על הנאשם
לתקופה של חצי שנה עד ליום 31.8.06.

הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 1.9.06 שעה 10:00 במזכירות
בימ"ש השלום בתל-אביב.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתנה היום ט"ז בשבט, תשס"ו (14 בפברואר 2006) במעמד הצדדים ובאי כוחם.

ה ע. בקנשטיין 54678313-4837/05

ה ע. בקנשטיין, שופטת

נשיאה

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה